

Ministerie van Economische Zaken en Klimaat

Postbus 20401
2500 EK DEN HAAG

Datum
18 november 2019

Ons kenmerk
257651

Uw brief

Uw kenmerk
DGKE-WO/19145718

Onderwerp
Advies addendum Vinkega (Vermilion)

Geachte heer [REDACTED]

Op 26 september 2019 ontvingen wij uw een verzoek tot het uitbrengen van advies over het addendum op het winningsplan Vinkega van Vermilion Energy Netherlands B.V. (hierna Vermilion). Uit bodemdalingsmetingen blijkt dat de bodemdalingssom door de winning uit het Vinkega gasveld zich verder in zuidoostelijke richting uitstrekt dan verwacht en zoals was opgenomen in het winningsplan van 2016. In het addendum is een actualisatie van de bodemdalingsberekeningen en bodemdalingsparagrafen opgenomen. Deze legt u ter advies aan ons voor. In afwachting van instemming met dit addendum ligt gaswinning op locatie Vinkega stil.

U heeft eveneens advies gevraagd aan de provincie Drenthe, de provincie Overijssel, de provincie Friesland, de gemeente Steenwijkerland, de gemeente Weststellingwerf, de gemeente Westerveld en het Wetterskip Fryslân. Wij hebben ons advies met deze partijen afgestemd.

Zorgvuldige besluitvorming

Uit het gewijzigd winningsplan blijkt dat al in 2017 – uit uitgevoerde bodemdalingsmetingen – bekend was dat de bodemdaling ten gevolge van winning uit het Vinkega voorkomen andere afmetingen zou hebben, dan eerder verwacht. In 2018 was dus al bekend dat de bodemdalingsvoorspellingen niet juist waren. Desondanks heeft u op 11 juli 2018 ingestemd met het op dát moment voorliggende ingediende gewijzigde winningsplan Vinkega.

Wij vinden dat onzorgvuldig en niet respectvol richting omwonenden en betrokken overheden. Wij vinden het niet correct dat u in juli 2018 instemde met een (gewijzigd) winningsplan terwijl op dat moment reeds bekend was dat de bodemdalingsprognoses uit dat winningsplan achterhaald waren.

Het instemmingbesluit van 11 juli 2018 is met de uitspraak van de Raad van State van 6 november 2019 onherroepelijk geworden, maar dat neemt niet weg dat wij u voor de toekomst adviseren om besluitvorming over instemmingsbesluiten te baseren op actuele en juiste gegevens.

Nu u het kennelijk opportuun acht om in te stemmen met een winningsplan, terwijl bekend is dat daaraan ten grondslag liggende bodemdalingsprognoses niet juist zijn, rijst de vraag of wij – en andere partijen – er

thans wel op kunnen vertrouwen dat die prognoses en andere aan het gewijzigd winningsplan ten grondslag liggende berekeningen op dit moment wél volledig en correct zijn.

Procedure

Uit het concept instemmingsbesluit leiden wij af dat u de uitgebreide voorbereidingsprocedure van Afdeling 3.4 Awb achterwege wil laten. Naar uw mening is sprake van een wijziging van ondergeschikte aard als bedoeld in artikel 34.4 sub b Mbw. Daartegen maken wij bezwaar.

In de eerste plaats omdat het gewijzigde winningsplan leidt tot een diepere en grotere bodemdaling. Het SodM-advies van 16 mei 2019 lijkt wat dit betreft innerlijk tegenstrijdig. Enerzijds suggereert SodM dat de bodemdaling niet dieper wordt (maar wel groter), maar anderzijds signaleert SodM dat de totale bodemdaling in het gebied waar nu extra daling – hoezo extra daling, de kom zou toch niet dieper worden? – wordt voorspeld nu voor het eerst meer dan 5 cm bedraagt. Kennelijk wordt de bodemdaling toch dieper.

Wij verzoeken u om op kaartmateriaal duidelijk te maken wat nu exact het verschil is tussen de (verwachte) bodemdaling uit het instemmingsbesluit van 11 juli 2018 en de verwachte bodemdaling die voortvloeit uit het gewijzigd winningsplan dat thans voorligt. Wij verzoeken u duidelijk te maken om hoeveel vierkante (kilo)meter het gaat. Daarnaast verzoeken wij u met kaartmateriaal inzichtelijk te maken waar zich ten gevolge van het gewijzigd winningsplan extra bodemdaling zal voordoen en tot welke diepte.

Omdat een groter gebied – en dus meer bewoners – worden geconfronteerd met (extra) bodemdaling (van 1 tot 2 cm) is geen sprake van een ondergeschikte wijziging. Wij vinden dat eigenaren van gronden die door het gewijzigd winningsplan met bodemdaling worden geconfronteerd de mogelijkheid moeten hebben om daarover hun zienswijze in te dienen. Wij adviseren u daarom de UOV van afdeling 3.4 Awb te volgen.

Naar onze mening is dat ook de bedoeling van de mijnbouwwetgever. Uit de Memorie van Toelichting (TK 2015-2016, 34:348, blz. 39, nr. 3, bij de wijziging van de Mijnbouwwet) blijkt dat met “ondergeschikte” wijzigingen van een instemmingsbesluit moet worden gedacht aan wijzigingen “die samenhangen met bijvoorbeeld het aanvangstijdstip of van meer administratieve aard zijn, zoals een adreswijziging”. Voor dat soort wijzigingen hoeft, aldus de wetgever, niet de uniforme openbare voorbereidingsprocedure te worden gevolgd. De wijziging die thans aan de orde is namelijk een (veel) grotere bodemdaling is van een geheel andere orde en daarom niet ondergeschikt in de zin van artikel 34 lid 4 sub b Mbw.

Schadeafhandeling

Tot slot adviseren wij u – opnieuw – nu eindelijk eens concreet werk te maken van een adequate en onafhankelijke schaderegeling. Zo'n regeling stelt u al jarenlang in instemmingsbesluiten voor kleine velden aan gemeenten en omwonenden in het vooruitzicht, maar die regeling is er nog steeds niet. Dat komt het vertrouwen van burgers in de overheid en het creëren van draagvlak voor het kleine veldenbeleid bepaald niet ten goede. Keer op keer krijgen mijnbouwexploitanten hun zin (instemming met hun winningsplan) en moeten omwonenden/inwoners het doen met vage toezeggingen waarvan achteraf moet worden vastgesteld dat zij jaren later nog steeds niet zijn nagekomen. Daar moet een eind aan komen en

18 november 2019

3 / 3

daarom adviseren wij u instemming met (gewijzigde) winningsplannen te onthouden totdat nu eindelijk daadwerkelijk een onafhankelijke en adequate schaderegeling in werking is getreden.

Monitoring

Net zoals de gemeente Weststellingwerf adviseert, adviseren wij u Vermilion op te leggen dat bodemdaling frequenter gemeten wordt. Een dergelijke voorwaarde dient concreet, tijdgebonden en handhaafbaar te zijn.

UNESCO werelderfgoed: koloniën van Weldadigheid

In meer algemene zin vragen wij (opnieuw) aandacht voor de ligging van het voorkomen in het gebied van de Koloniën van Weldadigheid. Dit gebied is genomineerd als UNESCO Werelderfgoed. Bescherming van dit gebied vraagt om zo mogelijk nog meer zorgvuldigheid bij de monitoring en verslaglegging van de bodemeffecten, aangezien dit grote gevolgen kan hebben op de in het gebied aanwezige bouwwerken.

Communicatie

Voor zover wij weten, is de omgeving niet actief betrokken geweest bij dit addendum en het feit dat de gaswinning stil ligt in afwachting van dit addendum. Ook de gemeenten zijn niet op de hoogte gesteld van het stilleggen van de gaswinning en de reden daarvan. Communicatie met de omgeving is in de vele adviezen, zienswijzen en beroepsprocedures meerdere malen ingebracht. Het is op sommige punten verbeterd maar bij dit soort situaties ontbreekt het. Zoals ook door de gemeente Weststellingwerf is ingebracht is er nogal het nodige onduidelijk rondom gaswinning en in dit specifieke geval Vinkega. Er lopen verschillende winningsplannen/besluiten door elkaar heen, u start met een nieuw winningsplan terwijl de andere nog niet onherroepelijk is. Dit brengt onduidelijkheid met zich mee en vinden wij onzorgvuldig.

Wij adviseren u niet in te stemmen met dit addendum of in elk geval de procedure te volgen zoals hierboven is geschetst aangezien dit addendum niet als ondergeschikt beschouwd kan worden.

Met vriendelijke groet,
namens burgemeester en wethouders

